

P. hwanenberg

36e jaargang afl. 2
Zomer 1989

Uitgave van de Stichting De Gildetrom als voortzetting van het tijdschrift „De Gildetrom”
voorheen uitgegeven door de Bond van Schuttersgilden „Het Kwartier van Oirschot”.

Noordbrabantse Gildebroeders en Gildezusters
op bedevaart naar Lourdes 3 - 8 mei 1989.

AGENDA 1989

- 11 juni Kringdag Baronie-Markiezaat bij Gilde St. Bavo, Rijsbergen.
- 18 juni Vrij Gildefeest Land van Cuijk bij Gilde St. Theobaldus, Overloon.
- 20 aug Liefdadigheidsfestijn bij Gilde St. Antonius-Abt, Liempde.
- 27 aug Kringdag Peelland bij Gilde St. Antonius / St. Sebastiaan, Gemert.
- 3 sept Vrij Gildefeest Kwartier van Oirschot bij Gilde St. Mauritius, Goirle.
- 23 / Europees Koningschieten te
- 24 sept Valkenburg.
- 14 okt Hoofdliedendag te 's-Hertogenbosch.

AGENDA 1990

Voor 1990 aangemeld, nog goed te keuren door federatiebestuur:

- 6 mei Liefdadigheidsfestijn St. Dionysius Tilburg.
- 20 mei Kringdag Kempenland bij Gilde St. Jan Baptist, Duizel.
- 20 mei Kringdag Land van Cuijk
- 27 mei Kringdag Maasland te Berlicum.
- 3 juni Kringdag Peelland bij Gilde St. Antonius Abt, Liërop.
- 17 juni Kringdag Kwartier van Oirschot bij O.L. Vrouw Broederschap, Biest-Houtakker.
- 26 aug Kringdag Baronie-Markiezaat bij Gilde St. Antonius Abt, Terheijden.
- 26 aug Federatie geweerschietwedstrijd in Kring Peelland.
- 9 sept Vrij Gildenfeest Peelland bij Gilde St. Antonius Abt, Deurne.

VAN DE REDACTIE

Alle copy voor het volgend nummer dient vóór 1 augustus 1989 bij een van de correspondenten bezorgd te zijn.

Goedgekeurd door het federatiebestuur in de vergadering van 13 september 1988:

23 juni 1993:

Landjuweel van de Noordbrabantse Federatie te Etten-Leur, bij Gilde Sint Hubertus Leur, ter viering van de 12½-jarige heroprichting van dit gilde. Deze datum is exclusief gereserveerd voor dit feest, zodat andere gildefeesten of grootschalige gilde-activiteiten op deze dag niet zijn toegestaan.

„DE GILDETRON” driemaandelijks tijdschrift, uitgave van de Stichting „De Gildetrom”, in welke Stichting samenwerken de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, met haar Kringen: Het Kwartier van Oirschot, Peelland, Kempenland, Maasland, Het Land van Cuijk, Baronie en Markiezaat.

Hoofredacteur: Drs. W. H. Th. Knippenberg, Socrateslaan 115, 5216 CT 's-Hertogenbosch, tel. 073-133993.

Redacteuren: voor Eur. Gem. Hist. Schutt.: Math. E. M. v. d. Voort, Valklaan 6, 5613 EC Eindhoven, tel. 040-438521

voor Noordbr. Federatie: R. Haasse, Wapendragerstraat 40, 5641 GT Eindhoven, tel. 040-811527

voor Kwartier van Oirschot: J. A. Abrahams, Vrijthof 9, 5081 CA Hilvarenbeek, tel. 04255-2384

voor Peelland: J. Verheijen, Kampstraat 52B, 5712 CN Someren, tel. 04937-3618

voor Maasland: Jan Th. M. Toorians, Willibrordusstraat 4, 5175 AL Loon op Zand, tel. 04166-1516

voor Kempenland: R. Haasse, Wapendragerstraat 40, 5641 GT Eindhoven, tel. 040-811527

voor Land van Cuijk: H. Christiaans, Koperwiekstraat 8, 5451 XN Mill, tel. 08859-53439

voor Baronie en Markiezaat: A. G. Boot, Korte Brugstraat 28, 4871 XS Etten-Leur, tel. 01608-13270

Administratie: P. J. v. d. Heyden, Willibrordstraat 12, 5091 CD Middelbeers, tel. 04244-1312.

Betalingen: Rabobank, rekeningno.: 13.45.08.874, t.g.v. Stichting De Gildetrom.

(Girorekening van deze bank: 11.05.085).

Particuliere abonnementen: f 15,- per jaar, franco huis.

NADRUK VERBODEN.

Gedrukt bij offsetdrukkerij Harry Bek & Zn B.V. Veghel.

ALGEMEEN

Archief onderzoek voor iedereen

In de afgelopen winter heb ik voor de gilden van Eersel wat onderzoek gedaan in het archief van Eindhoven, waar van Eersel veel bewaard is gebleven.

Mijn belangstelling ging vooral uit naar de bezittingen der gilden en de verwerving ervan. De onroerende goederen kunt u terug vinden tot op de eerste kadasterlijst die rond 1830 op kaart is gezet en op registers is samengesteld.

Ook zijn er verpandingslijsten van rond 1735 en 1770, waar ook de bezittingen zijn vermeld. En als je de veld- en akkernamen kent, is de ligging vast te leggen.

Verder zijn in het Gerechterlijk en later Notarieel archief soms belangrijke stukken bewaard gebleven, die de betekenis van het gilde in die tijd uitleggen.

Als regel is er verder nog het archief van de Gemeente of van het dorp.

In mijn onderzoek ben ik diverse zaken tegengekomen over gilden, ook uit andere gemeenten, zoals aantekeningen over legaten van het Onze Lieve Vrouwegilde Eersel, het Sint-Catharina en Barbaragilde Eersel, het Sint-Jansgilde Duizel, een gilde uit Hoogeloon, het Sint-Annagilde Riethoven. Gaarne zou ik van andere gilden vernemen of zij ook grondrenten bezitten of bezeten hebben. Tezijner tijd hoop ik dan in de Gildetrom mijn bevindingen te melden.

Van de gilden uit Hapert, Hoogeloon en Casteren vond ik aantekeningen over een onenigheid tijdens het koningschieten. Koning Erasmus Waterschoot moest hierover verklaringen afleggen voor de Hoofd Dingbank van Eersel.

In 1731 vond voor de Dingbank een proces plaats, dat de verhouding van de gildebroeders van het Sint-Jorisgilde Eersel weergeeft ten aanzien van de protestanten, met name gericht tegen de dominee.

Ik hoop hiermede iets bij te dragen, met het advies om ook eens in archieven te duiken voor gegevens van uw gilde. De stukken, terug tot omstreeks 1700, zijn gewoonlijk wel voor iedereen te lezen, anders helpen de mensen van het archief u gaarne bij het ontcijferen van de teksten.

G. van der Aalst,
Hoofdman O. L. Vrouwegilde Eersel.

"Mijn naam is Haas, ik weet nergens van"

Zo ongeveer klonken de verklaringen der broeders van het thans niet meer bestaande Sint-Jorisgilde in Eersel, toen ze in 1731 met zijn allen voor de rechterlijke autoriteiten moesten verschijnen.

De gildebroeders waren op Sint-Jorisdag 23 april bij elkaar geweest en hadden de aanstaande verpachting van de officiële waag besproken; de baten van deze verpachting waren inkomsten voor hun gilde.

Een deel van hen - 17 man - had de vaandrig

met het gildevaandel vanaf de gildekamer naar diens woonhuis begeleid, zo ongeveer negen uur 's avonds.

Na dat thuisbrengen kwamen ze langs het woonhuis van de dominee.

De overwegend katholieke inwoners van Eersel stonden sinds de verovering van Noord-Brabant in 1629 zeer vijandig tegenover de protestantse medeburgers. Openbaar verzet was niet toegestaan, maar heimelijk gaf men zijn hekel aan de gereformeerden wel eens te kennen en een van die methoden daarvoor was het pesten van de dominee.

Er werd die avond nogal het een en ander naar de deur en naar andere delen van het domineeshuis geworpen: keien, stukken hout en als meest opvallend voorwerp een stuk paardebeen met de hoef er nog aan.

Veertien van de zeventien gildebroeders verklaren bij het verhoor, niets van deze gebeurtenis gezien of gehoord te hebben.

Nummer 15 was er wel bij geweest, maar die deed het voorkomen, alsof hij de pesterij had willen beletten. Toen een van zijn medebroeders een graszode of iets dergelijks naar de dominee wilde gooien, had hij gezegd: "Doe dat nou niet, want dat kan wel eens kwade gevolgen hebben." Hij kon niet verklaren, of die medebroeder toch nog dat voorwerp gegooid had of niet.

Volgens zijn zeggen had de dominee zich gebukt alsof hij iets op wilde rapen; de dominee kan dan wel op de grond gevallen zijn, maar dat iemand hem had omgeduwd, heeft hij niet gezien en hij heeft ook niemand scheldwoorden of onfatsoenlijke taal tot de dominee horen spreken.

De volgende gildebroeder was wat zekerder in zijn verklaring. Hij had wel gezien, dat zijn medebroeder Jan Finet op de dominee was toegelopen en bij diens poging, iets op te rapen, omgestoten had. Dominee had toen tegen die Jan Finet gezegd: "Daar zul je spijt van krijgen!"

De getuigende gildebroeder had toen tegen die Jan Finet gezegd: "Houd u toch koest; ge schiet er toch niets mee op! Kom loop met de andere gildebroeders maar door!"

Jan Finet is toen ook met de anderen weggegaan. En van enige scheldwoorden of onfatsoenlijke taal had de getuige niets gehoord.

De laatste broeder uit de groep van zeventien wist te vertellen, dat de dominee op Jan Finet was toegelopen en met het opgeraapte paardebeen hem op de borst sloeg en gezegd had: "Zulke botten gooien ze naar mij toe!". Die Jan Finet had hem geantwoord: "Wij doen u geen kwaad alsof wij een stel kwajongens zijn. Maar ge zijt zelf gek genoeg om naar Geel gebracht te kunnen worden!". (Het dorp Geel in België had toen en heeft nog steeds een inrichting voor geesteszieken). Dominee reageerde daarop met wel drie keer te roepen: "Gij zijt een schelm! Dat zal ik u afleren!"

Blijkbaar woonde deze getuige in de buurt van de dominee, want hij vertelde, dat hij, toen hij zijn huisdeur toetrok, nog zag dat drie jongens van 11-12 jaar uit een groep, stenen naar de deur van het domineeshuis wierpen. Hij had een ervan een draai om zijn oren gegeven en een ander diens arm weggetrokken en aangemaand om naar huis te gaan. Maar hij kende die jongens van geen kanten.

De justitie had ook de buurlui aan weerskanten van de domineeswoning opgeroepen. De ene verklaarde, dat hij met al zijn volk reeds te bed lag en van het gebeurde niets te weten. De andere buurman zei, op dat tijdstip niet thuis te zijn geweest en dus ook niets naders van het gebeurde te weten.

Alle genoemde getuigen bevestigden hun verklaringen met de eed.

De overige 16 gildebroeders verklaarden, niet bij de groep geweest te zijn, die de vaandrig met het gildevaandel tot diens woonhuis hadden begeleid en verders niets gehoord of gezien te hebben.

Aldus het verhaal, zoals dit op 11 juli 1731 in een akte voor de Schepenbank van Eersel werd vastgelegd.

Het was niet de enige keer, dat men deze dominee zou plagen. Later zou iemand hem in een anonieme brief met de dood bedreigen, als hij niet een bepaalde geldsom zou deponeren in een holte van de "Heilige Linde", een boom die door de katholieken als bidplaats werd bezocht om genezing van ziekten of kwalen te verkrijgen. Dat men hem tot zulk een "afgodendienst" dwong, zat hem zo hoog, dat hij de Staten-Generaal in Den Haag, toen de hoogste regeringsinstantie, om bescherming vroeg. Aldus een dokument in het Rijksarchief in Den Bosch.

G. van der Aalst,
Hoofdman O.L.Vrouw Gilde Eersel.

Federatie - Nieuws

Noordbrabantse Gildebroeders en Gildezusters op bedevaart naar Lourdes.

Maandagavond 8 mei 1989 keerden 550 gildebroeders en -zusters terug van hun bedevaartsreis naar O.L. Vrouw van Lourdes.

Het is de eerste maal in de geschiedenis dat de gilden aangesloten bij de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden een bedevaartsreis onder namen naar Lourdes in een zo'n groot aantal.

Mgr. J. G. Ter Schure, Bisschop van 's-Hertogenbosch, deed op 10 oktober 1987 het voorstel aan enkele gildebroeders, om in het kader van het Mariajaar een bedevaartsreis te organiseren naar O.L. Vrouw van Lourdes.

Helaas door organisatorische oorzaken kon deze uitnodiging niet meer beantwoord worden binnen het Mariajaar.

Uiteindelijk kan dan wel deze reis doorgaan in de periode van 3 mei tot en met 8 mei 1989.

De organisatiecommissie Gilde-Lourdesreis 1989 van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden had bij de organisatie het reisbureau Kristal Reizen te 's-Hertogenbosch ingeschakeld.

Woensdag 3 mei 1989 was men zover dat na lange voorbereiding de reis kon worden begonnen. Met in totaal 11 bussen werden de deelnemende gildebroeders en gildezusters op diverse plaatsen in Noord-Brabant opgehaald.

De eerste reisdag eindigde in één van de voorsteden van Parijs, waar een overnachting was gepland.

Om 18.30 uur werd een Eucharistieviering bijgewoond in de Notre Dame te Parijs, waarin vooringang de hulp-bisschop van Parijs in concelebratie met de Zeereerwaarde Heren Pastoor Verheijen uit Oisterwijk en Pastoor de Beer uit Boxtel. Beide genoemde geestelijke herders begeleidten de gildemensen tijdens deze bedevaartstocht.

Zowel vóór als na het diner maakten vervolgens de

deelnemers en deelnemsters kennis met de stad Parijs tijdens een korte rondrit.

Door de grote drukte in deze wereldstad en de grote politieafzettingen kwam de rondrit niet erg goed tot zijn recht. De stad Parijs geleek als het ware bezet door politiemensen, welke de zorg hadden te waken voor de veiligheid van Yasser Arafat, de Palestijnse leider, welke op dat moment ook op bezoek was in Parijs.

Donderdag 4 mei werd de reis voortgezet naar Lourdes, waar men tegen de avond arriveerde.

Op vrijdag 4 mei stond de deelname open aan een excursie naar Gavarnie, één van de mooiste plaatsen in het gebergte van de Pyreneeën, ofwel kon men deelnemen aan een rondwandeling door het stadje Lourdes.

Het overgrote deel van de gildemensen koos voor een rit door de Pyreneeën, dit waarschijnlijk om enige verkoeling te zoeken, want het was zeer warm weer met een temperatuur van 32 graden celsius.

Het verdere deel van de dag werd benut voor nadere kennismaking met het stadje Lourdes of een bezoek aan de heiligdommen.

Op vrijdagmorgen 5 mei voegde Mgr. J. G. Ter Schure zich bij de gildebroeders en gildezusters om hen voor te gaan tijdens de bedevaartsdag op zaterdag 6 mei.

De bedevaartsdag werd begonnen met een pontificale Gildemis in de Basilique Supérieur, waarin werd voorgedaan door Mgr. J. G. Ter Schure, in concelebratie met em.-Pastoor Verheijen uit Oisterwijk en em.-Pastoor De Beer uit Boxtel.

Mede doordat ook vele andere nederlandssprekende pelgrims deze H. Mis wilden bijwonen, was er nauwelijks nog plaats voor de gildemensen.

Na de H. Mis poseerden de gecostumeerde gildelieden met Mgr. Ter Schure voor de Rozenkransbasiliek om dit bezoek aan Lourdes op de foto vast te leggen.

Achtereenvolgens werd in optocht opgetrokken naar de grot van Massabielle waar de H. Maagd in de periode tussen 11 februari en 18 juli 1858

18 maal verscheen aan het eenvoudige molenaarsdochtertje Bernadette Soubirous.

In de namiddag werd onder grote belangstelling deelgenomen aan de Sacramentsprocessie en ziekenzegening. Aansluitend aan deze plechtigheid werd de zieken en overige aanwezige pelgrims een vendel hulde gebracht.

Om 20.45 uur werd met tesamen ongeveer 60.000 mensen deelgenomen aan de lichtprocessie.

Zowel tijdens de Sacramentprocessie als tijdens de lichtprocessie werd door de brabantse vendeliers het vendelgebed gezwaaid, dat op de aanwezigheid van pelgrims een grote indruk achterliet.

De noordbrabantse gildebroeders en -zusters hebben hun bedevaartsdag in Lourdes zeer waardig en devoot beleefd.

De organisatiecommissie mag spreken van een succesvolle, geslaagde en inhoudelijke bedevaartsreis passend bij de gilden en hun tradities en doelstelling. Deze reis is zeer zeker over enkele jaren voor herhaling vatbaar. Het was een evenement met een inhoud voor alle gildebroeders en gildezusters, waarbij het aangename met het nuttige werd verenigd. Vele gildemensen, hadden nog nooit deze reis ondernomen en namen kennis van het uitgestrekte Frankrijk met zijn sterk wisselend landschap, natuurschoon en andere bezienswaardigheden, wat strelend aan hun ogen voorbijging. De gehele reis was met zonnestralen overgoten, waarbij zomerse temperaturen werden gemeten. Het gezegde: "Als engelen reizen, is het stralend weer", is hierbij zeker van toepassing.

Zondag 7 mei, in de vroege morgen, nam men afscheid van Lourdes en werd de terugreis aanvaard. In de omgeving van Bourges werd een overnachting gemaakt.

De volgende dag, 8 mei, werd een H. Mis gecelebreerd in de kloosterkerk van St. Gildard te Nevers, waar de H. Bernadette in een schijn is opgebaard. In deze Eucharistieviering werd voorgedaan door em.-Pastoor Verheijen en em.-Pastoor De Beer.

Nadat een groet was gebracht aan de H. Bernadette, werd de reis voortgezet naar Fontainebleau. Tijdens een oponthoud van ruim een uur in deze plaats kon men de benen even strekken en een bezoek brengen aan de voormalige koninklijke verblijven. De reis werd vervolgens via Parijs voortgezet naar de Belgische plaats Nazareth, waar een afscheidsdiner was gepland.

De Federatie-voorzitter, Eug. van Bouwdijk Bastiaanse, sprak woorden van waardering en dank uit aan het adres van de Federatiecommissie "Gilde-Lourdesreis 1989", welke werd gevormd door Math. van der Voort (voorzitter), Johan van Olmen (secretaris), Jos Klerks, Cees Hermans, Adri Boot, Jan van Dooren en A. van der Coer (commissieleden).

Verder werd dank gezegd aan Mgr. Ter Schure, de Zeereerwaarde Heren Verheijen en De Beer, onze geestelijke begeleiders, het reisbureau Kristal Reizen te 's-Hertogenbosch, alle busleiders en overige medewerkers en de deelnemende gildebroeders en gildezusters.

Omstreeks 10.00 uur in de avond waren allen weer behouden en voldaan teruggekeerd in hun woonplaats.

Gilden in 1990 weer naar Rome

Door de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden wordt in samenwerking met andere gilden en Schuttersorganisaties uit Gelderland, Limburg en België een reis naar Rome georganiseerd in november 1990.

De reis naar Rome wordt georganiseerd in het kader van het Willibrordusjaar 1989/1990.

Er zullen diverse mogelijkheden zijn:

- per vliegtuig,
- per trein,
- per bus.

Ook het aantal dagen, dat de reis duurt zal verschillend zijn.

Wel zullen wij op zaterdag en zondag 10 en 11 november samen in Rome zijn.

S. WILLIBRORDJAAR
1989 7/11 1990

Het idee is van Mgr. Dr. M. P. M. Muskens, Rector van het Pauselijk Nederlands College te Rome.

Monseigneur Ter Schure staat volledig achter de plannen. Hij heeft contact opgenomen met het Nederlandse en Belgisch episcopaat.

Deelname aan de Romereis staat open voor iedereen, dus ook voor niet-gildebroeders of -gildezusters.

Wat de kosten van de reis zullen zijn, is nog niet bekend. De Gilden zullen zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd.

De eerste voorbereidingen zijn getroffen door de Lourdes-commissie.

Algemene Vergadering Federatie

Op dinsdagavond 28 maart vond in de vergaderzaal van café 't Vrijthof te Oirschot de Algemene Vergadering plaats van het federatiebestuur, de overige afgevaardigden der kringbesturen en van vertegenwoordigers der federatieve technische commissies.

KORT VERSLAG:

Mgr. M. Muskens, Rector van het Pauselijk Nederlands College in het Vaticaan, heeft de federatie benaderd inzake de mogelijkheid om in 1990 als afsluiting van het Willibrordusjaar een grote katholieke manifestatie in Rome te houden, met medewerking van ondermeer Nederlandse en Vlaamse Gilden.

De mogelijkheden worden nader onderzocht.

Daar de bijeenkomst tijdens Hoofdlieëndag door haar karakter statutair niet beschouwd kan worden als de Algemene Najaarsvergadering der federatie, zal op 28 november de statutair verplichte Najaarsvergadering der federatie worden gehouden.

Het financieel verslag over 1988 der federatie, gepresenteerd door penningmeester J. Mes, is goedgekeurd.

De kascontrolecommissie heeft de kas in orde bevonden; de vergadering verleent, penningmeester en federatiebestuur décharge over het gevoerde financiële beleid.

De kascommissie voor 1989 wordt vastgesteld en bestaat uit H. J. A. Bruins (Baronie-Markiezaat), Th. Hanegraaf (Maasland) en A. Morren (Kempensland).

L. F. (Fred) van den Berg, secretaris van Kring Maasland, wordt bij acclamatie aanvaard als tweede afgevaardigde uit deze kring in het federatiebestuur. Hij volgt in deze functie Jan Toorians op.

H. J. M. van Rijckevorsel, voorzitter van kring Baronie-Markiezaat en eerste afgevaardigde uit deze kring in het federatiebestuur, is in de bestuursvergadering van 20 december 1988 benoemd tot vice-voorzitter der federatie. Hij volgt in deze functie M. H. Zijlmans op.

Het huishoudelijk reglement der federatie, daterend uit 1970, is herzien door de daartoe ingestelde federatiecommissie (J. B. M. Mes, H. J. M. van Rijckevorsel, M. H. Zijlmans) en in conceptvorm aan de kringbesturen aangeboden. Naar verwachting zal dit herzien reglement op de Algemene Najaarsvergadering der federatie worden bekrachtigd.

Het federatie-trom/blaas/vendeltoernooi, tot nu toe georganiseerd door de O.L. Vrouwebroederschap Oirschot zal dit jaar geen doorgang vinden.

De federatieschietwedstrijd, eveneens een mager bestaan lijdend, zal evenmin doorgang vinden.

Een federatieve werkgroep (H. L. P. Eijkemans, J. B. M. Mes, R. Haase) zal een voorstel doen voor een organisatie met betere levenskansen.

Ten aanzien van de vergoeding aan juryleden op gildedagen werd het voorstel voor een all-in vergoeding, met afzien van afzonderlijke kilometervergoeding, niet haalbaar geacht.

De vergadering gaat akkoord met de regeling, die als dringend advies aan de kringbesturen ter overdracht aan de organiserende gilden wordt meegegeven; Geldend voor alle wedstrijddisciplines, ontvangt ieder jurerend jurylid een vergoeding van 15 gulden per gildedag. De kilometervergoeding voor transport van juryleden afkomstig van buiten

de kring van het organiserend gilde bedraagt 30 cent per kilometer per hiervoor rijdende auto.

Ten aanzien van de weer opgewaaide problematiek van het schieten met meerdere wapens op gildedagen is het herzien advies van de federatieschietcommissie geconcipeerd door de federatie-secretaris. Na ratificatie door deze commissie zal het worden aangeboden aan de kringbesturen, die het federatiebestuur adviseren over federatieratificatie. Dit zal naar verwachting in de Najaarsvergadering zijn beslag krijgen.

Paul van der Putten, voorzitter sectie boogschieten op wip, presenteert een concept met aanvullingen op het reglement boogschieten op wip.

Dit concept is ter afhandeling volgens de geldende procedure doorgezonden aan de kringbesturen.

Door J. M. L. A. Luyten, secretaris van de federatiecommissie standaardrijden, wordt eveneens een concept van het herziene standaardrijdersreglement aangeboden ter afhandeling.

Het concept van het herzien vendelreglement heeft de goedkeuring van de federatiecommissie, de besturen van de kringen Maasland en het Kwartier van Oirschot; de overige kringen hebben verzocht hun achterban te raadplegen. Naar verwachting zal ratificatie in de Algemene Najaarsvergadering kunnen plaatsvinden.

Rein Haase.

Federatievademecum 1989

Het federatiesecretariaat heeft - in bescheiden oplage - de tweede jaargang van het federatievademecum doen uitgaan. In dit vademecum zijn ongeveer opgenomen: de federatiestructuur, de kringen der federatie en adreslijsten.

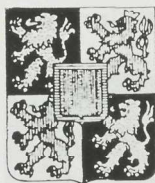
Dit vademecum is in eerste instantie bedoeld als geheugensteun voor federatiebestuurders, kringbestuurders, kringafgevaardigden en federatiecommissies. Gilden die gildedagen denken te organiseren kunnen hier echter ook basisinformatie uit putten.

Enquete over Koningschap

De resultaten van de enige jaren geleden gehouden enquête over het koningschap zijn door de leden van de S. A. T. commissie (Toon van Esch, Gerard Steyns, Tony Vaessen) in een boekje verwerkt.

Exemplaren zijn te verkrijgen bij het federatiesecretariaat:

R. Haase, Wapendragerstraat 40,
5641 GT Eindhoven, tel. 040-811527

Nieuws uit Het Kwartier van Oirschot

Kringonderscheidingen

Aan gildebroeder C. J. Rijnen van Gilde Sint Joris te Moergestel werd deze onderscheiding uitgereikt bij zijn 40-jarig lidmaatschap.

Oorkonde

Op 19 april werd in Oirschot een oorkonde uitgereikt aan de gildebroeder Diel van Kollenburg die gedurende 65 jaren lid was van Gilde Sint Joris Oirschot.

Adreswijzigingen:

Bestuur:
Vice-voorzitter J. P. F. Timmermans, nieuw adres:
Holenweg 12, 5087 CN Diessen,
Telefoonnummer: 04254 - 1403

Gilde Sint Odulphus Best:
Deken-schrijver nieuw adres:
de heer G. J. Swinkels, Sportlaan 3, 5683 CS Best

Gilde Sint Barbara Oisterwijk:
Adres: de heer A. H. G. Peters, Frans Halsstraat 39,
5062 LJ Oisterwijk, Tel. 04242-86109

Gilde Sint Joris Hogeloon:
Deken-schrijver: de heer B. van Rooij, Landrop 19,
5528 NA Hogeloon, Tel. 04978 - 1282

Nieuwe Hoofdlieden:

Tot hoofdman werden benoemd:
bij Gilde Sint Joris Hooge Mierde Jos Wouters
bij Gilde Sint Joris te Moergestel Chr. Hoeven
bij Gilde Sancta Barbara Oirschot Jacq. v.d. Ven

Organisatie-kosten op gildefeesten

Op de voorjaarsvergadering van de Kring "Het Kwartier van Oirschot" die gehouden werd op 14 maart 1989 in Oirschot werd besloten een wijziging aan te brengen in de berekening van de organisatie-kosten op gildedagen.
De oude regeling was dat gilden met één wapen f 25,— en met twee wapens f 60,— in rekening werd gebracht.

De nieuwe regeling is, dat voor alle deelnemende gilden hetzelfde bedrag wordt berekend namelijk f 40,—.

Vanaf de Kringdag in Netersel zal de nieuwe regeling worden toegepast.

Liefdadigheidsfestijn Liempde 20 augustus 1989

Het Gilde Sint Antonius Abt is reeds ver gevorderd met de voorbereidingen van het komende gildefeest, waarvoor zich 49 gilden hebben aangemeld. Met de technische commissies en het kringbestuur zal tijdig afstemming plaatsvinden om de organisatie goed te laten verlopen.

Voor het gilde is het een enorme uitdaging om drie jaar na de heropricting, na meer dan een eeuw, de Liempdse gemeenschap weer te laten kennis maken met het traditionele gildewezen en om met de opbrengst van het festijn liefdadige doelen te ondersteunen.

Gilde Sint Antonius Abt vertrouwt er op dat alle deelnemende gilden en degenen voor wie het resultaat van dit Liefdadigheidsfestijn een welkome stimulans is, na afloop dankbaar kunnen zeggen: 'Liempde, dat was een mooi gildefeest'.

Jos Beerens, deken-schrijver.

Nieuwe Hoofdman bij Gilde Sancta Barbara Oirschot

De gildebroeders van Sancta Barbara hebben tijdens de jaarvergadering op 21 maart een nieuwe hoofdman gekozen. In verband met de steeds vorderende leeftijd en de steeds sterker ervaren werkdruk legde Toon van de Schoot zijn functie neer.

De vergaderde gildebroeders wezen hun hoofdmansdeken en archivaris Jacques van de Ven als zijn opvolger aan.

De oude hoofdman

In 1951, 's zondags na de Hoogmis, werd in het café van Toon Megens aan de Markt (waar nu de ABN-bank staat) altijd het Oirschotse wel en wee besproken.

Drie van de stamgasten namen op een gegeven moment het initiatief om de gilde van Sancta Barbara, die op sterven na dood was, nieuw leven in te blazen. De twee gildebroeders die nog in leven waren gingen hiermee akkoord en droegen de bezittingen over.

Op 13 augustus 1951 trad een groep van negen gildebroeders toe, waaronder A. van der Schoot. In oktober 1955 werd hij gekozen tot lid van de overheid van de gilde, waarvan hij bijna 34 jaar deel zou uitmaken.

Hij vervulde hier de functies van secretaris en penningmeester.

Op kermismaandag 1977 schoot Toon van de Schoot zich koning van de gilde, een titel die hij twee jaar later weer moest afgeven.

Vanaf 1980, tijdens het hoofdmanschap van Tinus van de Bogaart, fungeerde hij als hoofdmans-deken, een functie die hij tot 1983 zou uitoefenen. In dat jaar werd Toon van de Schoot door de gildebroeders aangewezen als hun hoofdmans.

Van de Schoot heeft zich al die jaren, vanaf 1951, ten volle ingezet voor zijn gilde en hij bleef veranderingen steeds kritisch volgen.

De gilde heeft zeker ook geprofiteerd van het feit dat Toon veel mensen kent.

Nog het afgelopen jaar heeft hij het overgrote deel van de gelden voor de nieuwe vaandels, de trom en de kleding van de tamboers bijeen gebracht.

Toon is een gildebroeder die veel uren aan zijn gilde heeft besteed.

Nu hij 70 is geworden, vindt hij de tijd gekomen om de functie van hoofdmans over te dragen, maar gildebroeder blijft hij.

De gilde hoopt nog lang te kunnen profiteren van zijn kwaliteiten.

De nieuwe hoofdmans

Jacques van de Ven werd door de gildebroeders in 1972 bij de gilde geboond.

Vanaf 1976 is hij de archivaris van de gilde, een functie waarmee hij een adviserende stem heeft in de overheidsvergaderingen.

In 1978 werd hij tot deken gekozen, op kermismaandag 1979 nam hij de koningstitel over van A. van de Schoot, waarna hij van 1981 tot 1983 koningsdeken was.

Vorig jaar kreeg hij de functie van hoofdmansdeken.

Vanuit zijn archivariaat, de geschiedenis van de gilden in het algemeen en die van Sancta Barbara in het bijzonder, heeft Jacques steeds de overheid geadviseerd.

Jacques van de Ven kijkt hierbij niet alleen naar het verleden, maar hij is een archivaris die probeert de oude gebruiken en gewoonten te vertalen naar de moderne tijd.

Op zijn voorstel is in 1982 de teerdag in juni ingesteld.

Een essentieel onderdeel van deze traditionele feestdag is de lezing met de daaruit voortvloeiende discussie.

Middels deze discussie bezint de gilde zich op haar gilde-zijn in deze tijd.

Een feestdag met geestelijk gehandicapten, een dag voor De Zonnebloem en een Culturele Dag zijn daar enkele gevolgen van.

Voor gildebegrippen is Jacques met zijn 39 jaar nog een jonge hoofdmans, waarmee de jonge en vitale gilde Sancta Barbara (dit jaar zeven nieuwe gildebroeders) nog lang voort kan.

Gilde Sint Antonius Abt Liempde

De vaandrig legt de eed van trouw af met het nieuwe gildevaandel (foto Gerard Schalkx)

Nieuw Gildevaandel

Vanaf de eerste dag van de heroprichting van Gilde Sint Antonius Abt in 1986 was 'het grote streven' het bezit van een gildevaandel.

Op een oproep aan een aantal kunstenaars kwam Martin Hoeffer uit Liempde met een schetsontwerp, dat direct aansprak.

Na toetsingen binnen het gilde en ten overstaan van deskundigen zoals dhr. Jan Tooriaans uit Loon op Zand en de Studie- en Tentoonstellingscommissie van 'Het Kwartier van Oirschot' werd een definitief ontwerp gemaakt en de uitvoering opgedragen aan Mevrouw Thea Roelofs-van Laarhoven uit Geldrop.

Het vaandel laat in het midden het beeld zien van de patroonheilige, waarvan de vormgeving is gebaseerd op het houten Antoniusbeeld, dat een aantal jaren geleden in de Liempdse buurtschap Kasteren werd teruggevonden en dat dateert van omstreeks 1600.

Aan één zijde wordt de patroonheilige geflankeerd door het gemeentewapen en aan de andere zijde door een kompositiewapen waarvan de symbolen van de drie vroegere Liempdse gilden zijn vertegenwoordigd: Sint Catharina en Sint Barbara in harmonische samenhang met het Tau-teken van St. Antonius Abt.

In de hoekpunten zijn kruisboog symbolen opgenomen.

Als basismateriaal zijn Franse natuurzijde en Zwitsers borduurkatoen gebruikt; het geheel is uitgevoerd in verfijnde borduurkatoen en appliqué-techniek.

Tijdens de viering van het patroonsfeest op

28 januari 1989 is het vaandel officieel gepresenteerd.

Onder de H. Mis is het plechtig gewijd door gildeheer Pastoor J. van Adrichem O.Praem, waarna de pas benoemde vaandrig Gerard Berben op indrukwekkende wijze voor de eerste maal de vendelgroet bracht aan de Allerhoogste.

Na de H. Mis werd op het kerkplein de vendelgroet gebracht aan de geestelijke en wereldlijke overheden.

Aansluitend volgde in het gildehuis "Het Wapen van Liempde" de officiële installatie van de 18 gildebroeders met het afleggen van de eed van trouw met de hand op het gildevaandel, waarna nog de feestelijke viering van de teerdag volgde.

Met de totstandkoming van dit gildevaandel, dat mogelijk werd gemaakt door een donatie van de heer J. A. C. Bakx uit Liempde en een bijdrage van het Anjerfonds, is het heropgerichte gilde Sint Antonius Abt compleet en hoopt gedurende lange jaren bij vele gelegenheden trots achter het vaandel op te trekken.

Gilde Sint Sebastiaan Oirschot

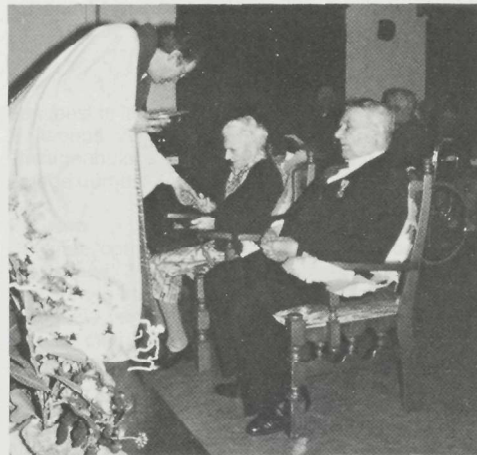
Wijze van koningschieten

In Gilde Sint Sebastiaan is de vraag opgeworpen of wij er wel goed aan doen het Koningschieten te laten plaatsvinden op de wip. Dat schieten op een ijzeren rond plaatje boven op de schutsboom gebeurt al jaren, maar er gaan stemmen op voortaan Koning te schieten op de vogel. Onze archivaris is doende de (historische) gegevens op een rij te zetten en in de guld zal erover gesproken worden. Wij hebben de tijd, want het Koningschieten is pas achter de rug. Wij schieten nu met de kruisboog, dat is algemeen bekend, alhoewel wij van oorsprong een handbooggilde zijn ("den eedelen hantboghe").

Op doel wel te verstaan en men schoot Koning op de vogel, welke aan de molenwiek vastgemaakt was. In de negentiger jaren van de vorige eeuw kwam de kruisboog op de proppen. Van 1900 tot ongeveer 1930 werd er zelfs met geweren geschoten bij Sint Sebastiaan. Dat gebeurde op de Eindhoven-sedijk bij Helmus Kemps op den dries. (Opmerkelijk is dat familie Kemps juist een kruisboog in hun familiewapen hebben staan!) Het waren oude soldatengeweren; gevaarlijk wapentuig was dat. Het wordt nu nog ooit in gesprekken opgehaald, dat er in het Gildehuis (nu Café Oud-Brabant) door het dak en de zoldering geschoten werd toen de geweren met enige kracht in de hoek werden neergezet. Men zegt erbij "vlak langs het bedje, waarin Keesje Miel te slapen lag", maar dat zal wel de gebruikelijke overdreven kant van het sterke verhaal zijn. Hoe dan ook: het waren wapens, welke tijdens de eerste wereldoorlog op het Raadhuis - onder bewind van Burgemeester v. Nispen - ingeleverd moesten worden. Hoe het gaat aflopen met de vorm van Koningschieten; één ding is zeker, de kruisboog blijft. Bedankt archivaris voor je goede werk. Sint Sebastiaan: aardig, en toch waardig.

Th. v.d. Loo

Gilde Sint Sebastiaan Westelbeers

Zoals vermeld in de vorige Gildetrom was onze Ouderling A. Pasmans op 20 jan. 1989 70 jaar lid van ons Gilde.

Maar op 28 febr. 1989 vierde het echtpaar

A. Pasmans-Hems hun robijnen huwelijksfeest, dat was in zeer korte tijd twee maal zeventig.

De plechtige H. Mis uit dankbaarheid werd opgedragen door de Rector van Huize Sint Joris te Oirschot, waar het Gilde en vele belangstellenden aanwezig waren.

Bij deze gelegenheid schonk de Familie Pasmans het Gilde een prachtig herinneringsschild; namens alle gilde broeders onze hartelijke dank.

Maar na vreugde komt er ook droefenis, want op 4 april 1989 overleed de echtgenote van onze ouderling, Petronella Hems.

Zij is op 7 april begraven op het kerkhof van haar vroegere parochie Middelbeers.

Overheid en Leden Sint Sebastiaan.

In Memoriam

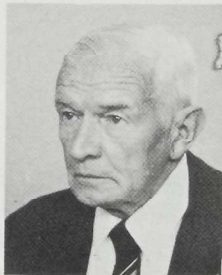
Gilde Sint Willibrordus te Casteren

Na een geduldig en moedig gedragen ziekte, overleed op 66-jarige leeftijd onze gilde broeder Dolf Teurlings. Hij was meer dan 37 jaar lid van ons gilde en vele jaren deken.

Het gilde verliest in hem een gildebroeder die met hart en ziel opging in het gilde-gebeuren. Met gilde-eer is hij onder grote belangstelling op 11 januari 1989 ten grave gedragen.

Op 14 maar 1989 overleed op 89-jarige leeftijd Johannes Craninckx. Gedurende 72 jaar was hij lid van ons gilde waarvan vele jaren als deken. Wij verliezen in hem een goede en trouwe gildebroeder. Hij werd met gilde-eer begraven op 17 maart.

Gilde van Onze Lieve Vrouw en van de H. Willibrordus Wintelre

Nadat hij op 13 november Sint-Willibrordusdag nog volop met ons had meegevierd overleed daags daarna geheel onverwacht gildebroeder Jan van den Blik. Hij werd 57 jaar. Sinds 1984 was hij lid van ons gilde. Hij werd met gilde-eer en onder grote belangstelling ten grave gedragen op 18 november.

Gilde Sint Monulphus en Gondulphus Kneysel

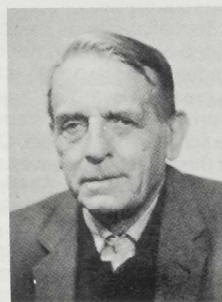
Op zondag, 5 februari j.l. overleed onze vaandrig Harrie Keeris. Ofschoon wij wisten dat de gezondheid van Harrie zwak was, kwam zijn overlijden toch onverwacht. Hij werd 55 jaar oud. Harrie was 28 jaar lid van het gilde; de meeste jaren van zijn lidmaatschap vervulde hij de functie van vaandrig. Fier en waardig liep hij met het vaandel aan het hoofd van de stoet als het gilde uittrok. Op donderdag, 9 februari is hij onder zeer grote belangstelling met gilde-eer begraven.

Gilde St. Joris Moergestel

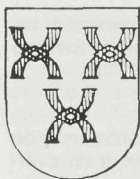
Op 6 november 1988 overleed op 81-jarige leeftijd gildebroeder M. v. Kempen. Hij werd op 10 nov. 1988 met gilde-eer ten grave gedragen door de gildebroeders. Hij was 39½ jaar lid van gilde St. Joris, waarin hij verschillende functies in het bestuur vervulde, waaronder enkele jaren als hoofdman. Hij was een zeer gewaardeerd gildebroeder die leefde met zeer weinig behoeften, maar veel plezier beleefde in het gilde.

Gilde St. Joris Oostelbeers

Op 4 april is op 82-jarige leeftijd overleden onze Ere-Hoofdman Tinus Schilders. Hij was een trouw, overtuigend en beminnelijk gildebroeder, die met hart en ziel opging in het gildegebeuren. Hij hield van de natuur, kinderen en kleinkinderen, en de mensen om hem heen. De gildebroeders waardeerden hem om zijn eenvoud en handelswijze en zijn gezegde: krek ja, ja dat wel ja, krek ja dat bedoel ik, zullen velen blijven. Kort voor zijn overlijden, op de terugweg naar huis na zijn wekelijks biljartpartijtje in het Gemeenschapshuis, heb ik nog met hem staan praten, en het heeft mij volkomen verrast dat zijn laatst gesproken woorden zo snel zouden uitkomen.

Tinus is meer dan 40 jaren lid van ons Gilde geweest, en is in 1984 onderscheiden met de Ere-medaille in zilver in de Orde van Oranje Nassau, vanwege zijn vele verdiensten voor het gilde en in verband met zijn 25-jarig Hoofdmanschap. Mede door zijn inzet en werkracht is ons Gilde tot grote bloei gekomen, waarvoor wij hem altijd dankbaar zullen blijven. Hij werd met gilde-eer en onder grote belangstelling ten grave gedragen op 8 april.

Nieuws uit Beelland

Gilden Someren, Lierop en Asten op de bres voor het zorgkind

Zo langzamerhand is het een traditie geworden dat de Somerense gilden St. Joris en St. Lambertus, de beide Lieropse gilden St. Antonius en O.L. Vrouw en het gilde St. Joris uit Asten een schietwedstrijd ten bate van de Vereniging van Ouders van Geestelijk Gehandicapten afd. Asten/Someren organiseren.

Onder een stralend voorjaarszonnetje werd felle strijd geleverd door een 60-tal schut(s)ters. Maar alvorens het zover was opende de Heer Hurkmans, penningmeester van de vereniging Geestelijk Gehandicapten de wedstrijd door een ballon stuk te schieten welke gevuld was met confetti.

Na afloop konden de gilden de netto-opbrengst f 1278,45 aan de penningmeester overhandigen. Deze dankte op zijn beurt de gilden voor deze geste. Hij vindt het een goede zaak dat de gilden in deze tijd opkomen voor de zwaksten uit onze samenleving.

Sint Antonius Gemert teert

Als de winter het strengste is, althans volgens de weerspreuken, teert de "Grün Skut" van Gemert. In de feestviering probeert men zoveel mogelijk het oude patroon tot uitdrukking te laten komen.

Als het "Zalig Nieuwjaar" nog niet verklonken is, komt men al op Drie koningen in de "comparitie" bijeen om voorbereidingen te treffen voor de feesten. Want deze comparitie (verschijning) is de gelegenheid bij uitstek om het hele draaiboek nog eens door te nemen. Maar vooral is deze belangrijk, omdat dan verteld wordt, bij wie er "gebuurt" is voor een nieuwe deken, hét hoogtepunt van de optrekdag. Dat gebeurt onder het diepste geheim, ofschoon weer elk jaar blijkt, dat derden het toch nog te weten komen.

Sint Antoniusviering

17 Januari vindt men het gilde in het kerkdorp Mortel, waar de Hoogmis wordt opgedragen voor het gilde en na de mis een vendelgroet wordt gebracht aan de parochiegeestelijkheid. Het gilde rekent het zich tot eer om deze zgn. "Mortelzondag" in ere te houden, ondanks ontkerkelijkheid en dienstbetrekking. En het lukt. Er komen nog steeds veel mensen naar de kerk en aansluitend naar het etablissement, waar de skut een kopje koffie drinkt en daarna buurt en kaart. Zelfs was er dit jaar, dank zij de hospes, een broodje bij. Met deze versieringen zal het best lukken om Mortelzondag

een feest te laten zijn.

's Avonds vertoeven de broeders in een ander "heiligenhuiske" in het kerkdorp en dat tot in de vroege uurtjes.

Belvaan

De grote optrekdag wordt ingeluid met een "belvaanavond" in het gildehuis. Daar gelegenheid tot vereffening van bijdragen, schutsgelag en andere financiële verplichtingen aan het gilde. Men moet met blank blazoen kunnen vieren en de schut heeft er geld voor nodig. Jammer genoeg had de hospes dit jaar de "zult" vergeten.

Optrekdag

De optrekdag begint altijd met het afhaken van de kapitein. Jan van den Berg woont in het gehucht Esdonk en dat is een heel eind van de kerk en het gildehuis. Zelfs met het stevig ontbijt kan dit nog tot een helse gang worden.

Vanaf het gildehuis trekt het gilde naar de kerk voor de gildemis, tijdens welke de lezing en de voorbeden door respectievelijk de nieuwe deken en de koning worden gedaan. Alle kerkgangers offeren op de trom, welke voor het gildealtaar is geplaatst, waarop de gildekaars ter ere van de patroonheilige brandt. Men offert er voor het gilde, de pastoor en de koster.

Aan het einde van de H. Mis werd de eed van trouw aan het kerkelijk gezag hernieuwd waarna op het kerkplein een vendelgroet werd gebracht.

Ook de wereldlijke overheid werd er mee vereerd. Loco-burgemeester Harrie Verkampen - zelf een rode gildebrouder, maar voor deze gelegenheid toch in het groen - was blij, dat hij nog de groet in ontvangst mocht nemen. Hij bood de erewij aan.

Vergadering

In het gildehuis trokken de broeders zich terug in de gildezaal. Achter hen werden de deuren gesloten. Tamboers schonken drank, want deze vergadering is een conclaaf gelijk.

Uit 3 voorgestelde kandidaten koos de vergadering René de Koning, kleinzoon van een vorig jaar overleden ouderling en zoon van een lid, dus "ne échte grüne", tot nieuwe deken. En dat besluit werd door tamboers op het plein bekend gemaakt aan de gemertse bevolking en werd familie en buurt gewaarschuwd, zodat de voorbereidingen voor de installatie konden worden gemaakt.

Ondertussen ging de vergadering verder met behandelen van de jaarstukken, grondzaken en het besluit tot grondige restauratie van de Sint-Antoniuskapel.

Installatie

Nadat eerst een vendelgroet aan de beide eredekenen van het gilde was gebracht, werd René de Koning voor zijn ouderlijke woning geïnstalleerd en vereerd met een vendelgroet. Daarna begon de tocht naar Gemert van bijna 2½ uur, 28 maal onderbroken door felicitaties aan de nieuwe deken

van het gilde. In het donker werd voor het gildehuis een welkoms-vendelgroet gebracht, waarna men de warmte van het huis kon opzoeken. De maaltijd, waaraan 80 personen deelnamen, smaakte voortreffelijk en daardoor gesterkt kon men beginnen aan een drukbezochte gildeavond. Het zuster-gilde Sint Joris, familie, vrienden en

bekenden van de nieuwe deken, kwamen ter receptie en vierden mee met het gilde. En nog vroeg zag men gildebroeders.

Offermis

Op zondag wordt de feestviering besloten met de zgn. offermis in de kerk. Deze Mis voor de over-

leden is verplicht krachtens een in vroeger tijden verleende fundatie aan het gilde. Zoals vroeger bij een uitvaart gewoonte was, moet ook tijdens deze mis de "rouwvaan gesteld worden" en dient het gilde ten offer te gaan. En na zo'n zware dag waren nog veel gildebroeders hierbij aanwezig. Het is geen wonder, dat daarna een kopje koffie in

het gildehuis van het Sint-Jorisdigilde smaakt, evenals het afzakkertje in het eigen gildehuis. En dan komt er in de middag een einde aan vieren, optrekken en teren. Zware dagen voor de broeders, dat zijn het!

Lau Huijbers

Nieuws uit Kempenland

Hygien Hulshof

Sint-Catharinagilde Tongelre

In de Algemene Vergadering van 14 maart hebben de gildebroeders Hygien Hulshof benoemd als opvolger van Piet van de Wiel senior, in de functie van Regerend Deken.

Piet heeft het gilde als Regerend Deken ruim 19 jaar leiding gegeven op een hem eigen wijze. Wegens ernstige ziekte kon hij deze taak geen gestalte meer geven, zodat het gilde hem eervol hiervan onthief.

Zijn opvolger Hygien Hulshof, voorheen Deken Schatbewaarder, werd op zondag 2 april, in de Martinuskerk tijdens een sobere plechtigheid als Regerend Deken geïnstalleerd door gildepastor A. G. Haasen.

De functie van Deken Schatbewaarder is overgenomen door Jan van den Berge.

Mutaties in Kringbestuur

Tijdens de op 8 mei gehouden Voorjaarsvergadering van Kring Kempenland zijn de volgende mutaties bekrachtigd:

Penningmeester A. T. H. Duis, volgens rooster aftredend, stelde zich niet herkiesbaar. N. Kee (2e secr.), door het kringbestuur voorgedragen, werd door de ledenvergadering gekozen als de nieuwe penningmeester van Kring Kempenland.

Raadsheer Trommen/Bazuinblazen J. A. Gofers, volgens rooster aftredend, stelde zich niet herkiesbaar. P. Verheijen (St. Catharinagilde Woensel), voorgedragen door het kringbestuur, is zijn opvolger.

In Memoriam

Sint-Martinusgilde Luyksgestel

Op 8 april werd gildebroeder C.J.B. (Bjen) Poppeliers door zijn medegildebroeders met gilde-eer begraven.

Bjen, overleden op 4 april, was 42 jaar gildebroeder van ons gilde, waarvan vier jaar in de functie van veldwachter.

Bij zijn 40-jarig jubileum als gildebroeder in 1986 ontving hij de Zilveren Onderscheiding van Kring Kempenland en die van ons gilde.

Bjen is altijd zeer betrokken geweest bij het doen en laten van het gilde. Enkele weken voor zijn overlijden, praten kon hij toen vrijwel niet meer, bezocht hij onze schietwedstrijd en moest en zou hij loten kopen om het gilde te steunen.

Het Sint-Martinusgilde verliest in hem een waardevolle gildebroeder.

J. F. Mulder, Deken Schrijver.

Bjen Poppeliers

Onze Lieve Vrouwegilde Zeelst

Op zaterdag 1 april overleed geheel onverwachts onze gildebroeder Piet de Bont in de leeftijd van 73 jaar; hij was sinds 1954 lid van ons gilde.

Wij verliezen in hem een goede gildebroeder en we wensen zijn vrouw en familie veel sterkte toe.

Op 5 april is er met een plechtige Eucharistieviering afscheid van hem genomen.

Overheid O.L. Vrouwegilde.

Nieuws uit Maasland

Nieuws Kring Maasland

MAASLAND. Voor dit nummer van De Gildetrom hebben wij niet erg veel copie ontvangen. Wij vragen de secretariaten van de bij de kring aangesloten gilden ons tijdig en beknopte copie te zenden. Geen ellenlange verslagen, maar exacte punten die van belang zijn ter publikatie. Wij kunnen hierdoor vele gilden in onze rubriek Maasland meenemen.

HELVOIRT. Bij het gilde **St. Joris** overleed op 17 maart gildebroeder Theo Boons. Hij was 52 jaar lid, jaren lang de trouwe gilde-bode en vaandel-drager, waarbij hij ook een bestuursfunctie had. Het gilde zal hem zeker missen want hij was immer paraat als het gilde uittrok. In 1987 ontving Theo de Kringonderscheiding van Kring Maasland (50 jaar lid). 21 Maart werd hij door de gildebroeders ten grave gedragen. Theo was in het kleine en eenvoudige een groot mens. Hij ruste in vrede.

Cees Verhoeven

ESCH. Onverwacht heeft het gilde van **St. Willibrordus** op 7 maart afscheid moeten nemen van gildebroeder en koning Cees Verhoeven. Van 1985 was hij koning van het gilde. Cees was een man die voor niets uit de weg ging als het gilde een beroep op hem deed; immer was hij klaar. Hij heeft jaren lang de Mariakapel, (die onder de hoede van het gilde stond) verzorgd. Steeds was hij met vele gildebroeders bij de schietwedstrijden te zien.

Tijdens de overvolle uitvaartmis hebben de gildebroeders hem op een waardige wijze begeleid. Velen zullen hem dankbaar blijven herinneren. Hij ruste in vrede +.

DINTHER. Op de jaarlijkse contact-avond van het gilde **St. Barbara**, die speciaal belegd was voor de onderlinge band van de Dintherse gildegemeenschap, werden 2 gildebroeders gehuldigd. Het waren Joost v.d. Leest en Tinus Verhagen, respectievelijk 65 en 40 jaar lid van het gilde. De eerste Jong Deken, Fred v.d. Berg, overhandigde beiden de zilveren herinneringsspel met **St. Barbara** erop.

Ook ontvingen Marinus v.d. Leest en Sef v.d. Meijden deze speld wegens hun meer dan 40-jarig lidmaatschap. Hierna dankte Tinus Verhagen namens de jubilarissen. In een muzikale kroniek bezong Henk Habraken (gildebroeder) de jubilarissen.

Ook Henk werd verrast door een nieuwe fan-club, die hem 13 rozen aanbood. Fred v.d. Berg bood een boekje aan over zijn eenjarige herinnering aan het koningschap (met foto's).

Verrassend was het optreden van Tinus Verhagen over het Dintherse volk. Hij liet 75 jaar de revue van Dinther passeren.

Het was een mooie avond o.l.v. Stef Bugter.

LOONOPZAND. De beide gilden van Loon op Zand, **St. Ambrosius** en **St. Hubertus**, hebben op 21 februari een gezamenlijke informatie-avond georganiseerd om te trachten de bevolking kennis te laten maken met het gildewezen. De avond werd goed bezocht en veel informatie is verstrekt door film, video en fotomateriaal over zaken die de gilden betreffen in het dorpsgebeuren.

Het was een leerzame avond. Er werden ook zaken in behandeld van andere gilden en gildefeesten elders. Een aparte plaats had het koningschieten, dat door **St. Ambrosius** met de handboog geschiedt. **St. Hubertus** doet het met het geweer.

Op 23 maart "witte donderdag" waren de gilden betrokken bij de viering in deze paasweek. Zij begeleidten O. Heer naar het rustaltaar in de kerk en hielden de wacht daarbij tot dat de pastoor de kerk laat kon sluiten na de gebruikelijke aanbidding van het Allerheiligste.

St. Ambrosius hield, op tweede paasdag haar traditionele paaseieren-zoeken voor de kinderen van het gilde, en het paaseieren-schieten voor de leden. De opkomst kon wat groter zijn geweest.

Van 15 t/m 23 april werd een schietwedstrijd-tournooi gehouden in het kader van het 205-jarig bestaan van het gilde. De handboog-gilde uit de directe omgeving en die van de Federatie werden hierbij uitgenodigd. De uitslag volgt later, (wegens het inzenden van de copie) Zo ook is in het zelfde kader een Jeu de Boules-tournooi gehouden op zondag 7 mei voor de gilden die boulen in de kring Maasland. (Dit is een eerste treffen geweest in deze kring.) Later volgt de uitslag.

Op Hemelvaartsdag namen de beide gilden deel aan de begeleiding van de H. Mis in de **St. Jan te Den Bosch** (Meimaandviering).

Op dezelfde dag was de dodenherdenking in de parochiekerk van Loon.

Dit was de Nationale Dodenherdenking van de gemeente.

Met koninginnedag is het schietcomplex ingezet voor de diverse onderdelen in verband met de viering van dit feest zoals hand- en kruisboog-schieten, buksschieten en volbrengen van spelletjes.

Gemonde: Keizer Jos Geerts ontving zijn Keizerschild "Een pronkjuweel" voor het gilde.

GEMONDE. Keizer Jos Geerts van het gilde **St. Joris en Catharina** te Gemonde kon op zondag 15 januari zijn keizersjuweel aan het gilde aanbieden. Dit geschiedde bij hem aan huis; de viering ervan was in het gildehuis. Het was een feestelijk gebeuren.

Het ontwerp is gemaakt door Dhr. Jan Toorians die in het geheel diverse symbolen heeft verwerkt, o.a. de gemeentewapens van Schijndel, Sint-Oedenrode, Sint-Michelsgestel en Boxtel (Het grondgebied van Gemonde valt als van oudsher onder de genoemde vier gemeenten.); de wapens van Maasland en St. Lambertus (kerkpatroon); afbeeldingen van St. Joris en St. Catharina. Op banderol drie (verkleinde) koningsvogels met jaartallen. Dit alles gekroond met een keizerskroon. Een juiste tekening zal in een volgend blad getoond worden. Het stuk is vervaardigd door zilversmid J. Andriessen te Stiphout en is een waar pronkstuk voor het gilde geworden. Het gilde kan er trots op zijn.

OISTERWIJK. Op 12 februari overleed bij het **Sint-Sebastiaansgilde** gildebroeder Ad Knevel op 28-jarige leeftijd. Opgegroeid in het gilde naar voorbeeld van Opa Knevel is hij op jeugdige leeftijd overleden. Ad was lang zilverdrager en heeft zich ook als schutter ontpopt. Een steun was hij bij de werkzaamheden bij het kringfeest in 1987. Het gilde begeleidde hem op zijn laatste tocht. Ad ruste in vrede +.

- Op 26 maart begon het schietseizoen met de traditionele paaseliërenverschiëting. De dag begon met het geluëschot en om 2 uur konden de kinderen eieren rapen. Daarna verschiëting op de wip.

- Op 8 april namen drie gildebroeders deel aan het Congres te Leuven (B). André Rompu was groots! Hij had het goed voor elkaar. Een leerzame dag!

- Op 14 april is het nieuwe gemeentekantoor ge-

opend door de Commissaris der Koningin Mr. Houben.

Vanaf "De Kunstkring" begeleidde het gilde Burgemeester Opheij en mr. Houben. Voor de opening werd de belofte van trouw bevestigd door het gilde en volgde een vendelgroet.

Op 28 april is gildebroeder en Hoofdman Wim Knevel de ere-medaille in zilver boh. bij de Orde van Oranje Nassau op het gemeentehuis opgespeld.

Hierbij sprak de burgemeester dat bij het gemeentebestuur het gilde een aparte plaats inneemt.

"Willke" was op die dag 40 jaar lid van het gilde. Hij was bijna 20 jaar secretaris en vanaf 1984 Hoofdman en heeft vele jaren het vendel gezwaaid. Op de avond werd door het gilde hem een serenade gebracht met vendelgroet.

SCHIJNDEL. Het gemeentebestuur van Schijndel, in het bijzonder de gemeentesecretaris drs J. C. M. Cox, heeft het gilde **St. Catharina en Barbara** een eigen tehuis in De Pegstukkenmolen aangeboden. Een nieuwe trom en vendelieruniformen werden uit eigen middelen en goede sponsors aangeboden. Het gilde is trots op de werkwijze van vele medewerkers dit alles zelf te hebben versierd.

De Pegstukkenmolen is schoongemaakt en opgeknapt, waarmede de Schijndelse gemeenschap zeker gediend is.

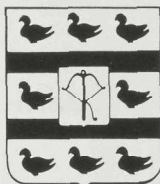
De officiële ingebruikname van de molen "Pegstukken" was op zaterdag 6 mei. Burgemeester G. Scholten heeft de Broederschap de officiële weg naar de Gildekamer gewezen en bevestigd dat dit stukje gemeente-eigendom aan de gildebroeders in goed gebruik aan de Broederschap geeft. De Burgemeester stelde samen met Koning J. v.d. Boogaard en Landjonker M. Vervoort de nieuwe boules-banen in gebruik door het werpen (jouer) van de eerste boules. Op dit feestelijk gebeuren is menig glaasje gedronken. Proficiat!

Naar het voorbeeld van dit gilde, dat nog niet zo lang bij de kring Maasland werd aangesloten en dat het spel "Jeu de Boules" eerder (1981) speelde is de kring Maasland overgegaan tot het instellen van de Jeu de Boules-commissie. Direct volgde in 1984 op de Kringdag te Loon op Zand de eerste Maaslandwedstrijden. Op de Hoofdlieëndag te Den Bosch, okt. 1988, werd de Boules-Commissie Maasland bevestigd.

MAASLAND. De gildesecretariaten worden verzocht hun copie voor de gildetrom rechtstreeks aan ondergetekende te zenden ter verwerking in de rubriek voor De Gildetrom. Laat ons zeker iets horen want de Gildetrom moet men lezen en laten lezen.

Loon op Zand, mei 1989
Red. Maasland

Jan Th. M. Toorians
Willibrordusstraat 4
5175 AL Loon op Zand.

Kring Land van Cuijk

Kring van Schuttersgilden

Gildebedevaart naar Lourdes: 3 t/m 9 mei 1989
Een unieke ervaring.

Met de vele waardevolle adviezen van onze Kring-gildepriester R. van Oers; de uitmuntende en secure administratie van onze pasgedecoreerde Kring-secretaris A. Konings en het bekwame vakmanschap van Reisbureau en Touringcarbedrijf van Dongen uit Zeeland heeft de Kring van Schuttersgilden Land van Cuijk met 3 bussen 147 gildebroeders-zusters en gildevrienden naar Lourdes afgevaardigd om aldaar onder auspiciën van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden de 1ste gildebedevaart mee te houden.

Onze Kring had gekozen voor een 7-daagse reis zodat we ook op zondag 7 mei nog in Lourdes konden zijn.

Het thema voor onze Kring was:
"Mogen wij, ieder van ons, als begeisterte mensen terugkeren in ons eigen leefmilieu en daar een voorbeeld zijn van geloofsbeleving"

De heenreis werd gemaakt via Nevers, waar op Hemelvaartsochtend een bezoek werd gebracht aan het klooster waar Bernadette ligt opgebaard. Op donderdagavond kwamen we in Lourdes aan, waar we 3 dagen te gast waren in Hotel Florida, St. Remy, niet ver van de heiligdommen.

Op vrijdag kon het gezelschap acclimatiseren, aangezien de busreis wel erg vermoeiend en lang was geweest. Zeker voor de oudere bedevaartgangers (de oudste deelnemer was 84 jaar). Na de lunch had men de keus om een bezoek te brengen aan de Gavarnie of de grotten van Bertram. Twee bussen gingen naar de zonnige en warme Gavarnie, een bus naar de grotten.

's Avonds werd door velen een eerste bezoek aan de Mariagrot en de Lichtprocessie gebracht.

Zaterdag 6 mei was het hoogtepunt van deze gildebedevaart. Om half 9 in de ochtend trok de kleurige groep van gildebroeders met achter zich de hon-

derden gildezusters en overige gildevrienden naar de basiliek om daar om 9 uur een plechtige Gilde-Eucharistieviering te houden. Hoofdcelebrant in de overvolle kerk was Mgr. J. Ter Schure. De gezangen werden tijdens deze viering ingezet en verzorgd door een koor samengesteld uit de bedevaartgangers, terwijl het kerkvolk massaal meezong.

Na het maken van twee foto's trok de stoet naar en langs de grot van Massabielle.

's Middags werd deelgenomen aan de Sacramentsprocessie en 's avonds aan de Lichtprocessie. De formatie van de gilden en de unieke kledij maakte veel indruk op de duizenden pelgrims. Ook de vaandels en trommen droegen daartoe bij.

Na de Sacramentsprocessie ontmoetten we daar op het grote volle plein onze eigen Kringvoorzitter Baron de Weichs de Wenne, die als ziekenhelper met een andere bedevaart was meegekomen.

Ondanks de vele verschillen in taal en ook wel verschil in opvattingen ervaart men in Lourdes een eenheid in het Christen zijn, dat bij alle deelnemers een diepe indruk heeft achtergelaten.

Op de zonnige zondagmorgen, de bussen van de Federatie waren al weer op weg naar huis, waren zeer velen van onze Kring aanwezig bij de Internationale Eucharistieviering in de Pius X basiliek, de ondergrondse kerk met plaats voor meer dan 20.000 kerkgangers. De Eucharistieviering werd gecelebreerd door meer dan 200 priesters, waaronder 8 bisschoppen. Elke pelgrim werd in zijn eigen taal aangesproken en zong mee met de liederen waarvan verschillende coupletten telkens in een andere taal werden gezongen.

Op zondag na de middag waren onze chauffeurs de gidsen, die de vele belangstellenden door Lourdes leidden o.a. naar het ouderlijk huis van Bernadette, het cachot, de molen, het wassen beelden museum enz.

Nadat velen 's avonds nog een keer de Lichtprocessie hadden meegelopen werden de koffers gepakt en kon op maandagmorgen om 7 uur worden vertrokken richting Bordeaux - Parijs. Voor we in

ons hotel arriveerden maakten we rondrit door Parijs bij nacht.

Dinsdagochtend werd na het ontbijt een bezoek gebracht aan de Notre Dame terwijl het hele gezelschap om 10 uur een heerlijke, spannende rondvaart op de Seine maakte, die 5 kwartier duurde.

Via een verdere rondrit kwamen we op ons lunchadres in Parijs en om 13.00 uur werd de thuisreis begonnen, die rond half 9 eindigde in Zeeland en waar van een uitgebreid diner kon worden genoten.

Na afloop vertrok iedereen per bus of auto naar huis, waarbij de weg voor Soest nog de langste was.

Uit de vele gesprekken en reacties is gebleken dat het geheel een indrukwekkend gebeuren is geweest, dat de dagelijkse warme zon en de lange reis wel eens een aanslag pleegde op conditie en geduld, maar dat de verzorgde ontbijten, lunches en diners, en het verblijven in hotels weer alles goedmaakten.

Dank aan iedereen voor al die onmisbare medewerking en bijzonder dank aan onze 3 chauffeurs Nico (bus 1), Herman (bus 2) en Gerard (bus 3) voor alle mogelijke en soms onmogelijke dingen die voor ze hun passagiers over hadden.

Lourdescommissie
Land van Cuijk

Onderscheidingen:

Op vrijdag 28 april werd onze Kringsecretaris de Heer A. H. Konings koninklijk onderscheiden. In Mill kreeg hij de versierselen opgespeld van de Ere-medaille in goud verbonden aan de orde van Oranje Nassau.

Onze hartelijke gelukwensen

Gouden Gildepaar

Terwijl een 11-tal gildebreders met hun gilde-zusters op bedevaart waren in Lourdes, vierden gildebreders en gildezuster Cees Jans en Anna van Lanen hun gouden bruiloft op 8 mei.

Zij zouden beiden zo graag de gildebedevaart mee hebben willen maken.

Maar twee belangrijke gebeurtenissen op één dag kan niet.

De gouden bruiloft ging voor en als verrassing kreeg het paar van de kinderen en kleinkinderen een complete Lourdesreis aangeboden.

In de avonduren bracht het "complete" gilde een vendelhulde aan het paar.

Cuijk: Sint-Antonius en Martinusgilde

Het begin van dit nieuwe jaar was een drukke periode voor het Cuijkse gilde. Op zaterdag 7 januari had het gilde zijn jaarvergadering, zoals gebruikelijk, in het Gildehuis, café "De Tourist".

De vergadering werd voorgezeten door de Deken-Schrijver omdat de Gildemeester op vakantie was.

Een centraal agendapunt is altijd weer het voorlezen van de aantekeningen over het afgelopen jaar die gemaakt zijn in het Gildeboek.

De Gildeheer, pastor van de Pol, hield een korte toespraak. Na afloop van de vergadering zetten alle aanwezige gildebreders en -zusters hun handtekening in het Gildeboek. Hiermee werd een eeuwenoude traditie weer in ere hersteld.

Een week later, op 14 januari, had het gilde zijn teeravond. Deze vindt altijd plaats rond de naamdag van St. Antonius (17 januari). Vooraf werd eerst de mis bijgewoond. Een strenge regel daarbij is dat wie niet de mis bijwoont, geen toegang heeft tot de teeravond.

Op 28 januari was er de jaarvergadering van de "Kring van Schuttersgilden Land van Cuijk", gehouden te Mook. De voor ons gilde belangrijkste beslissing van die vergadering was dat de organisatie van de jaarvergadering van 1990 is toegewezen aan Cuijk.

M. van Teefelen die bij ons de gildetrom roert mocht een diploma in ontvangst nemen.

Op zaterdag 11 februari was er een middagje uit, waarbij ook introducees welkom waren. Van deze mogelijkheid werd vooral door de jeugd gebruik gemaakt. Die middag waren wij te gast bij de schutterij "Wilhelmina" te Oeffelt. Buiten kon er op de wip worden geschoten, en op de binnenbaan werd er gelukgeschoten.

Op 12 februari is toch nog onverwacht overleden Theodora Kuenen-Claassen, in de leeftijd van 85 jaar. Na het overlijden van haar man, toenmalig gildebreders Johannes (Jan) Kuenen, is "Door" het gilde trouw gebleven, in totaal 65 jaar lang.

Piet Vis
(Gildemeester)

Van links naar rechts:
Thei Simons, Jan Sweyen (in 1987 overleden),
Piet Wolters, Frans van Aerssen en Hen Rutten.
Zittend: Gerrit Josten.

Ayens Gilde viert feest...

Op zaterdag 29 oktober werd op grootse wijze het feit gevierd, dat 50 jaar geleden, op 16 oktober 1938 de heroprichting plaats vond van het Ayens Gilde: "St. Antonius Abt/St. Agatha".

Evenals zovele gilden, ontstond óók het Ayens Gilde tijdens de middeleeuwen, zo rond 1577, doch evenals vrijwel alle gilden, was het bestaan van het gilde tot op heden niet aanéénsluitend. Tijdens de 2e helft van de 18e eeuw was het gilde zéér actief, een lijst van Keizers en Koningen van 1750 tot 1827 is nog aanwezig, dit mede dank zij de op de Bergse Pastorie gevonden oude stukken...

De vóórlaatste grote heroprichting had plaats in 1902; toen werd tevens het Bergse Schuttersgilde "St. Petrus" opgericht en waarschijnlijk waren beide gezelschappen in het verleden verenigd in het "St. Petrus/St. Antonius" gilde.

De heroprichting in 1902 had als direkte aanleiding de éérste H. Mis van de Ayense neomist Pater David Hoevenaars en het jaarlijks houden van (kleine) Karnavalsoptochten. Dit schuttersgilde was zéér actief, doch tijdens de grote wereldcrisis, op het eind der "twintiger" jaren, raakte het in verval.

Met de komst van bakker Jan Coppus en molenaar Thei Simons in 1937, kwam er "nieuw leven" in Ayen en dit was vooral oorzaak om het gilde op 16 oktober 1938 weer te heroprichten. Vijf personen, die deze heroprichting mee beleefd hadden, werden thans gehuldigd en naar ouderdom zijn

dit: Gerrit Josten, de Ayense kerkmeester, Thei Simons, 25 jaar bestuurslid, Piet Wolters, eveneens 25 jaar bestuurslid, thans tevens Keizer van het gilde, Hen Rutten, oud-Koning, tevens handboog- én geweschutter en Frans van Aerssen, gedurende ruim 45 jaar deel uitmakende van het dagelijks bestuur, waarvan ruim 20 jaar als voorzitter en verder secretaris en penningmeester, al dan niet gecombineerd met het voorzitterschap.

Het GOUDEN FEEST op zaterdag 29.10.1988 werd begonnen met een Eucharistieviering in de Ayense St. Antonius Abt-Kapel, waarin werd vóórgedaan door het medelid en gildepriester pastoor A. Th. Berghs van de parochie Bergen. Het gilde had plaats genomen op het priesterkoor en bewees gilde-eer. De jubilarissen kregen een ereplaats, evenals de weduwen van de overleden Ere-voorzitters Jan Coppus, Harrie Weijenberg en Peter Linders. Mede jubilaris Fr. van Aerssen deed de Lezing en de Voorbede.

In clublokaal, zaal HET VEERHUIS, hadden de verdere festiviteiten plaats en werd begonnen met een gezamenlijke maaltijd.

Onder gezellig samenzijn werd een korte buitengewone vergadering gehouden, waarin voorzitter Huub Wolters dank bracht aan allen die het gilde, tijdens de voorbije eeuwen, doch vooral de afgelopen 50 jaren, door hun lidmaatschap én met woord en daad gesteund hadden. Speciaal bracht hij dank aan de 5 jubilarissen, die de heroprichting in 1938 mee beleefden, bood hen allen een goud-zilveren speld aan, alsmede een Delftsblauw bord met opschrift en op zijn voorstel werd onder luid applaus Fr. van Aerssen tot Erevoorzitter benoemd, Gerrit Josten, Thei Simons en Hen Rutten tot Ere-lid, Piet Wolters was reeds éerder tot Erebestuurslid benoemd.

Namens de vijf jubilarissen dankte Frans van Aerssen voorzitter Huub, bestuur en leden voor hun betoonde attenties en ging nog in het kort in op de heroprichting en sprak de hoop uit dat het gilde zich in AYEN zal weten te handhaven, óók in de verre toekomst.

Spreker bood namens de vijf jubilarissen een fraai ZILVEREN SCHILD met ketting aan voor het gilde; dit is voorlopig bestemd voor de voorzitter, totdat deze een zogenaamde Hoofdman-Sikkel zal hebben, waarna dit schild een nadere bestemming zal krijgen.

Na deze buitengewone ledenvergadering volgde een druk bezochte receptie, waar tevens aan deelnamen het Koningspaar 1988, Martin en TrEesje Reefs-Wolniak.

Rond de 300 personen kwamen hun gelukwensen aanbieden, waarbij Burgemeester C. W. H. M. Klaverdijk de gelukwensen van het gemeentebestuur van BERGEN aanbood, die hij vergezeld deed gaan met een fles drank voor elk der vijf jubilarissen.

Voorzitter Jan Wijnhoven bood de gelukwensen aan van fanfare "LES MONTAGNARDS" en de fanfare speelde enkele pittige marsen en namens de Ayense SUIKERSPINNEN sprak voorzitter Frans Heldens het gilde toe, waarbij hij herinnerde aan de goede samenwerking tussen de beide Ayense verenigingen.

Met een zeer druk Feest- en Koningsbal, werd deze avond besloten.

In Memoriam

Sint Jacobusgilde Zeeland

Op 1 april 1989 overleed na een kort ziekbed MARTIEN GOOSSENS

Geboren te Escharen in 1911.

Hij kwam na zijn huwelijk met Martina v.d. Laar in Zeeland wonen en werd bij de heroprichting van het Sint Jacobusgilde in 1971 meteen lid. Hij nam aan bijna alle activiteiten deel maar moest de laatste jaren vaak verstek laten gaan.

Op 4 april hebben we hem met gilde-eer naar de kerk en zijn laatste rustplaats begeleid.

Dodenherdenking

Voor de 2e maal nam een afvaardiging van ons gilde deel aan de Nationale Dodenherdenking op 4 mei.

Kring „Baronie en Markiezaat”

Jaarvergadering Kring "Baronie-Markiezaat"

Op 10 april vond in Leur de jaarvergadering plaats. De opkomst was zeer goed te noemen.

Onze kring bestaat tot heden uit 13 gilden, er wordt geschoten met de handboog, het geweer, de kruisboog en de Sint-Jansboog.

Het afgelopen jaar ontvielen ons 2 broeders.

Ook vreugde: 5 kringonderscheidingen werden uitgereikt.

Activiteiten, waaraan onze kring in het bijzonder meegewerkt heeft waren o.a.

- Het opluisteren van 725 jaar stad Geertruidenberg
- Kringgildedag te Rijsbergen: Sint-Jorisgilde.
- Hoofdlieëndag in Den Bosch.
- Gildecongres te Leuven. - Lourdesreis.

In 1987 had onze kring 492 leden, momenteel hebben wij er 514, een gestage groei.

In 1987 hadden wij 29 vendeliers, in 1988 39.

In 1987 hadden wij 29 tamboers, in 1988 31.

In 1987 hadden wij 9 bazuinblazers, in 1988 14.

Aspirantleden hebben wij momenteel 17 leden.

Dit alles geeft ons kringbestuur moed en kracht om zeer actief werkzaam te zijn om zodoende in de nabije toekomst een kring te besturen met meerdere gilden en broeders.

Momenteel is het kringbestuur actief in het begeleiden van slapende, toekomstige gilden.

In onze Federatie zijn de voorzitter H. J. M. van Rijckevorsel en de secretaris, A. G. Boot vertegenwoordigd. Thans is onze voorzitter benoemd tot vicevoorzitter der Federatie.

De technische commissies zijn voor hun taak berekend, zij leveren elk jaar weer opnieuw goed werk af.

Dit alles betekent alleen maar dat wij op de goede weg zitten en wij hopen ook dit jaar weer prettig samen te werken in broederschap en saamhorigheid. Broeders bedankt voor het vertrouwen in het afgelopen jaar.

Sec. A. G. Boot

Gilde St. Antonius Abt te Terheijden

Teerdag 1989

Dit jaar moest - volgens de caert - de teerdag plaatsvinden op maandag 23 januari. En zo geschiedde het ook.

's Morgens liep het gilde "met slaande trom en vliegend vaandel" naar de parochiekerk, waar volgens oud gebruik een H. Mis "gelezen" wordt voor de overleden leden van het gilde.

Tevens is het sinds enkele jaren de gewoonte dat de nieuwe gildebroeders in deze mis de belofte van trouw aan het gilde afleggen. Deze keer deden dit: Frank van Leent en Jan de Rider.

Een andere bijzondere gebeurtenis in de genoemde H. Mis was de aanbidding van een hoofdmansikkel aan Hoofdman Joep van Bekhoven.

Onder zijn leiding is het een gilde geworden om echt trots op te zijn.

Alvorens de keten bij de hoofdman om te hangen, wijdde gildeheer B. Bakker de gildeuitmonstering. Joep was met deze schenking bijzonder ingenomen.

Na de Eucharistieviering dronk het gilde koffie in het café naast de kerk. Hierbij was wederom aanwezig ons erelid-notaris de heer J. Bressers. Ieder jaar opnieuw maakt hij op de teerdag van het gilde een uurtje vrij om zich persoonlijk op de hoogte te stellen hoe het gilde groeit en bloeit.

Na de koffiestop trok het gilde op naar het gemeentehuis van Terheijden, alwaar voor het eerst sinds de oprichting een eigen vendelier, namens het gilde, de belofte van trouw aan het wereldlijk gezag aflegde, burgemeester Mr. J. van Maasakkers. Deze stelde de daad bijzonder op prijs en hij nodigde eenieder uit om in de raadzaal een glas wijn te komen drinken.

Tijdens het verblijf in de zaal, liet de burgemeester duidelijk merken dat hij met "zijn" gilde ingenomen was. Hij bood het gilde een beeldje van St. Antonius (onze schutspatroon) aan.

Alsof er geen einde aan de verrassingen kwam, bood hierna Drik Snellens zijn geweer, een Beaumont uit 1871, aan het gilde aan. Drik wordt binnenkort 80 jaar en hij stelt er prijs op dat het geweer waarmee hij vele jaren geschoten heeft thans in eigendom overgaat aan het gilde.

Daarna ontving tot ieders verassing Ad van Bekhoven uit handen van kringvoorzitter H. van Rijckevorsel de kringonderscheiding voor zijn verdienste als tamboer. Ad trommelt ruim 40 jaar voor het gilde en hij is nog steeds bereid zijn specifieke kennis (als oud-tamboer bij het Zesde te Breda) aan belangstellenden over te dragen.

Na al deze gaven en fijne woorden, trok het gilde (vol goede zin) terug naar de gildekamer, om daar de rest van de teerdag in broederlijke sfeer door te brengen.

de Deken-schrijver

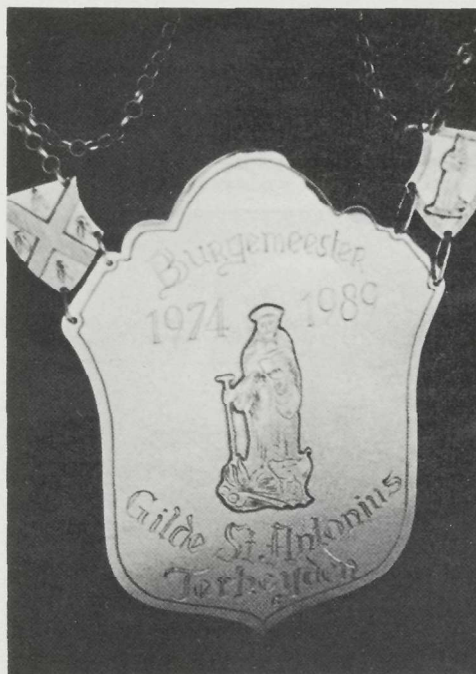
Het gilde is trots op zijn Overdeken

Mocht ik de vorige maal schrijven dat onze Overdeken, burgemeester Mr. J. van Maasakkers, trots op "zijn gilde" was, thans kan ik u middels dit artikeltje melden dat dit gilde trots is op zijn Overdeken.

Op vrijdag 10 februari nam de heer van Maasakkers afscheid als burgemeester van Terheijden. En bij deze gelegenheid, schonk hij als herinnering aan zijn ambtsperiode in Terheijden een prachtig zilveren schild aan de oudste vereniging in Terheijden, het kloveniersgilde St. Antonius. Er moet echter wel gemeld worden dat de burgemeester blijk van waardering had voor het gehele vereningsleven in onze gemeenschap.

Ons gilde is uiteraard bijzonder vereerd met deze gave en het schild krijgt een ereplaats.

de Deken-schrijver

Op het hoofdschild staat "het gildewapen" met daarbij de tekst burgemeester 1974 - 1989; linksboven het hoofdschild is het familiewapen van de burgemeester aangebracht, terwijl rechtsboven het gemeentewapen staat.

Sint-Willibrordusgilde Klein Zundert

Op 13 maart overleed onze gildebroeder Kees Goossens op 64-jarige leeftijd.

Kees was in het gilde een bijzonder actief lid. Geen enkele vergadering of andere activiteit werd

door hem overgeslagen. Dit is echter niet zo verwonderlijk daar zijn vader, thans ruim 92 jaar, meer dan 65 jaar gildebroeder is.

Voor zijn vele verdiensten kreeg hij drie jaar geleden het zilveren schild van verdiensten opgespeld; hierop was hij bijzonder trots, overigens geheel terecht.

Op 16 maart werd hij met gepaste gilde-eer naar zijn laatste rustplaats gebracht.

Het gilde wenst zijn vrouw Naan en de kinderen veel sterkte toe met dit grote verlies.

Dat hij moge rusten in vrede.

Sint-Sebastiaangilde Oudenbosch

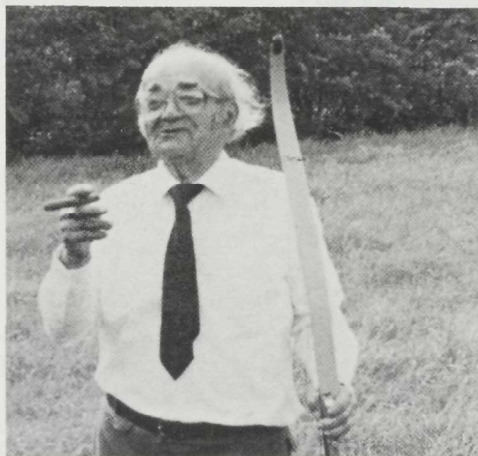
Op 22 februari overleed onze gildebroeder L. Bosma in de leeftijd van 80 jaar.

Op zaterdag 25 februari hebben wij Lou met gilde-eer naar zijn laatste rustplaats gedragen.

Het was een droeve, maar zeer plechtige H. Mis. Lou was 27 jaar lid van ons gilde, waarvan 20 jaar als Deken, zowel Schrijver alsook Schatbewaarder. Ook is hij jaren Koning geweest.

Wij verliezen in hem een zeer trouw lid, die nog lang in onze gedachten zal blijven voortleven.

Dat hij moge rusten in vrede.

Schutsgilde St. Hubertus te Leur

In het najaar van 1988 werd het idee geopperd het enige Leurse Mariakapelletje te verplaatsen en geheel te renoveren met medewerking van ons gilde. Dit plan werd door de betreffende autoriteiten zeer enthousiast ontvangen. Welnu in december werd aan het karwei begonnen en na één maand was het kapelletje in volle glorie herrezen.

(Zie foto)

Op een officiële manier werd de kapel, in aanwezigheid van wereldlijk en kerkelijk gezag plechtig overgedragen aan de autoriteiten. Het Hubertus-

gilde heeft zich op deze wijze duidelijk gemanifesteerd.

Activiteiten in 1989 Sint-Hubertusgilde Leur

- 01 - 01: Nieuwjaarsbijeenkomst broeders, zusters.
- 02 - 01: Nieuwjaarsreceptie College Etten-Leur.
- 29 - 01: Opendag bij het Sint-Jansgilde te Wernhout: Delegatie.
- 12 - 02: Sint-Sebastiaangilde op bezoek, gilde uit Oudenbosch.
- 19 - 02: Bezoek aan Ere-Deken Frank Houben, i.v.m. 50 jaar worden.
- 05 - 03: Adriaan van Bergenverschieting.
- 17 - 03: Paaseiereverschieting in mouterij.
- 08 - 04: Delegatie bezoekt gildcongres te Leuven.
- 30 - 04: Medeverzorging aubade voor Koningin.
- 04 - 05: Medeverzorging, n.l. erewacht bij herdenking gevallen.
- 27 - 05: Erewacht, vendelen 10 jaar MANADO.
- 28 - 05: 100 Jaar St. Petrus te Leur, bezoek van Hubertusgilden, uit Drunen en Liessel.
- 10 - 06: 100 Jaar Huize Elisabeth: vendelen etc.
- 24 - 05: Voor lichamelijk gehandicapten: en vendeldemonstratie, dia's en
- 31 - 05: gildedansen, dit m.m.w. van Sint-Sebastiaangilde Oudenbosch. Deze twee avonden vinden plaats in Bosschenhoofd.
- 11 - 06: Kringgildedag te Rijsbergen.

- 18 - 06: Minigildedag te Made-Drimmelen.
- 25 - 06: Baankampioenschappen.
- 13 - 08: Bezoek aan Antwerpen i.v.m. Rederijkersfeesten.
- 26 - 08: Donateursavond in het gildehuis.
- 03 - 09: Bezoek aan Sint-Mauritius gilde te Goirle.
- 10 - 09: Bezoek aan Ere-Deken Frank Houben te Vught: verschielingen.
- 17 - 09: Kermisverschielingen.
- 04 - 11: Staatsiedag Hubertusgilde: beëdiging nieuwe gildebroeder.

U ziet dat ons gilde een druk seizoen tegemoet gaat.

Ik wens ons gilde en onze broeders, zusters, vendeliers, tamboers een gezellig broederlijk jaar toe en wij hopen dat alle activiteiten met enthousiasme en saamhorigheid verwerkt zullen worden.

Schrijver, A. G. Boot

Heilige Vader tot Pauselijke Raad Cultuur

Kerk moet alle culturen met geest van evangelie doordringen

Vaticaanstad - Het is de taak van de Kerk om alle culturen met de geest van het evangelie te doordringen. Dat was het grote uitgangspunt in de toespraak van paus Johannes Paulus II afgelopen vrijdag tot de plenaire vergadering van de Pauselijke Raad voor de Cultuur.

"Het is de zevende keer dat ik het genoegen heb om deze raad te ontvangen", aldus de heilige vader, die allereerst verwees naar de constitutie Pastor Bonus, waarin de taken en de organisatie van de Romeinse Curie worden gepreciseerd. "Daar heb ik onder meer heel duidelijk gesteld, aldus de paus, "dat de raad de relaties tussen de H. Stoel en de wereld van cultuur dient te begunstigen en in het bijzonder dient de raad de dialoog met de diverse culturen van onze tijd aan te moedigen. Dit opdat de civilisatie van de mens zich steeds moge openstellen voor het evangelie en dat zij, die wetenschappen, kunst en letteren beoefenen, zich door het evangelie erkend voelen **als personen die zich wijden aan het dienstwerk van het ware, van het goede en van het schone** (a. 166)"

Tijdgeest

"Volgens het mandaat dat ik u heb toevertrouwd onderzoekt u elk jaar de voornaamste culturele stromingen, die de milieus, regio's en disciplines kenmerken, die u vertegenwoordigt. Gij maakt uzelf dus tot echo bij de paus en bij de H. Stoel van tendensen en aspiraties, van angst en van hoop, kortom van de culturele zorgen van de menselijke familie. En daarbij vraagt u zich af wat de beste manier voor de Kerk is om te antwoorden op de beslissende kwesties zoals die gesteld worden door de huidige tijdgeest.

De diagnose, die u stelt over de actuele **stand van**

zaken van de cultuur, vertegenwoordigt een grote dienst voor de Kerk en ik moedig u aan om deze verder te perfectioneren. Door uw toedoen geeft gij de Kerk nieuwe impulsen om te antwoorden op de grote uitdagingen die **de evangelisatie van de culturen** stelt.

Realiteit

In dit werk van evangelisch onderscheiden ziet de Kerk slechts één objectief: beter het **Goede Nieuws** van de verlossing in Jezus Christus kunnen **verkondigen** aan de gehele wetenschap en **aan de gehele cultuur**. Immers de gehele menselijke realiteit, zowel individueel als sociaal, is door Christus bevrijd: de personen evenals de menselijke activiteiten, waarvan de cultuur de meest eminente en meest geïncarneerde uitdrukking is. **De verlossing brengende actie van de Kerk in de culturen wordt op de eerste plaats gedaan door tussenkomst van personen, van families en van opvoeders.**

Daarbij is ook een adequate vorming onmisbaar, opdat de christenen kunnen leren duidelijk te maken, hoe **het evangelische gist** de macht heeft om te zuiveren, om denkwijzen op te heffen, om te oordelen en om te handelen bij allen die een bepaalde cultuur vormen.

Jezus Christus, onze Redder, biedt zijn licht en zijn hoop aan allen die de wetenschappen, de kunsten en de letteren beoefenen evenals op al die **ontelbare andere domeinen die door de moderne cultuur ontwikkeld zijn.**

Alle zonen en dochters van de Kerk moeten dus kennisnemen van hun missie en ontdekken hoe **de kracht van het Evangelie** kan penetreren en de mentaliteit en dominerende waarden kan hervormen die iedere cultuur inspireren, alsook opinies en opvattingen die in de culturen opgang maken. **Eenieder in de Kerk zal door gebed en overweging het licht van het Evangelie kunnen uitdragen** en zo lichtend voorbeeld zijn van zijn ethisch en spiritueel ideaal".

De Pauselijke Raad van de Cultuur is reeds **belast** met de evangelisatie van de culturen en de culturele ontwikkeling van alle mensen. De Paus heeft veel waardering over de veelbelovende samenwerking van de raad met de verschillende congregaties van de Romeinse Curie, met de bisschoppenconferenties, **met de internationale katholieke organisaties, de religieuze instituten, de katholieke verenigingen en bewegingen**, de culturele en universitaire centra's.

Speciaal verwijst de paus naar de studie van de raad samen met de bisschoppenconferenties, de Congregatie voor de Katholieke Opvoeding en de Pauselijke Raad voor de Leken, waarvan een eerste samenvattende rapport is uitgebracht en waarin niet alleen de geestelijke zorgen van de universitaire milieus aan de orde komen, maar ook nieuwe aspecten van universitaire pastoraal in de locale Kerken.

De Kerk vindt volgens de heilige vader in de universitaire wereld een geprivilegieerde plaats voor het aangaan van een dialoog met de geestesstromingen en manieren van denken die de hedendaagse cultuur markeren. De christelijke hoop moet gedragen worden door de nieuwe aspiraties van het weten en ook de geesten weten te bezielen van de jonge universiteiten, die weldra met een grote verantwoordelijkheid belast zullen

worden, zodat en opdat de menselijke beschaving zich steeds **meer open zal stellen voor het Evangelie.**

Geloof

"Van ganser harte moedig ik bij u deze universitaire pastoraal aan, die studenten de concrete mogelijkheid geeft om over hun geloof ook op dat intellectueel niveau na te denken dat overeenkomt met hun wetenschappelijke en humanistische ontwikkeling in de andere disciplines en hen **helpt te leven in gemeenschap van geloof en van gebed.**

Tenslotte wil ik het belang onderstrepen van het actieve deelnemen van de Pauselijke Raad voor de Cultuur in de werkzaamheden van de Internationale Theologische Commissie over Geloof en Inculturatie. U hebt rechtstreeks deelgenomen aan de uitwerking van het document, dat nog wordt voorbereid onder deze titel en dat uiteindelijk mogelijk moet maken om een beter **begrip** te krijgen **van de bijbelse, historische, antropologische, ecclesiale en missionaire betekenissen** inzake de inculturatie **van het christelijk geloof.**

Daar ligt een beslissende inzet voor het handelen van de Kerk, zowel in het hart van de verschillende traditionele culturen, alsook **in de complexe vormen van de moderne cultuur.** Het is uw verantwoordelijkheid deze theologische oriëntaties te **vertalen** in concrete programma's van pastoraal van de cultuur. Ik verheug mij er op dat vele bisschoppenconferenties zich daaraan willen gaan wijden, in het bijzonder in Latijns-Amerika en in

Afrika. Ik moedig deze pastorale ervaringen aan en wens dat **de resultaten mogen gedeeld worden door geheel de universele Kerk.**

Menselijkheid

Ik heb reeds dikwijls de gelegenheid gehad om het te zeggen, maar ik wil desondanks nogmaals herhalen: de mens leeft een **echt menselijk leven dankzij de cultuur.** En de fundamentele lijn van de **boodschap van Christus en de Kerk** met de mens in zijn menselijkheid zelf, is schepper te zijn van de cultuur in zijn innerlijk fundament. Dat wil zeggen dat de in verwarring gebrachte culturen van onze tijd ons als het ware uitnodigen terug te keren naar het essentiële en terug te vinden de fundamentele zorg voor de mens in al zijn politieke en sociale dimensies alsook in zijn **culturele, morele en spirituele dimensies.**

Het Evangelie incultureren betekent niet terugbrengen tot een kortstondig of herleiden tot een oppervlakkig iets. Integendeel, met een stoutmoedigheid van absoluut geestelijke aard moet de kracht van **het gist van het Evangelie ingezaaid worden en zijn nieuwheid** - die jonger is dan welke moderniteit dan ook - in het hart zelf van onze tijd zal nieuwe denkwijzen voortbrengen **in het dagelijks doen en laten.**

De personen, die de nieuwheid van **het Evangelie** hebben ontvangen, eigenen zich die nieuwheid van het Evangelie toe en verinnerlijken dat op een manier om daar vervolgens opnieuw **uitdrukking aan te geven in hun dagelijks leven volgens ieder zijn eigen aard.**